

1921 žalobci povolený a dle základní pense vyplácený, jest pensí podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Účelem tohoto zákona jest, by bývalým zaměstnancům na velkém majetku pozemkovém byly upraveny zaopatřovací požitky za předpokladů tohoto zákona a v mezích tímto zákonem vytčených, nejsou-li již smluvené nebo vyplácené požitky vyšší (§ 8 tohoto zák.), než dle tohoto zákona. Jelikož pak posavadní odpočivné požitky byly poskytovány zaměstnancům na velkém majetku pozemkovém ve formě pensí, provisí, darů z milosti a pod., nebyly však starobním zaopatřením jednak pro nepatrnost, jednak pro odvolatelnost (dary z milosti a provise), šlo o úpravu přiměřenou hospodářským a sociálním poměrům, a stačilo zákonu, by tyto zaopatřovací požitky pro ony zaměstnance upravit, když byly poskytovány ze smlouvy nebo ze zvyklosti, nebo byly, pokud jde o dary z milosti, pravidelně před 6. květnem 1921 bývalým zaměstnancům udělovány (čl. 1 k Šu 1 prováděcího nařízení ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n. k zákonu), aby i o tyto zaměstnance bylo přiměřeným způsobem postaráno pro stáří. V tomto případě byly dovolateli po 39leté službě přiznány zaopatřovací požitky dekretem ze dne 9. května 1921 se splatností od 1. dubna 1921 částkou 4560 Kč, tedy o 1560 Kč vyšší, než by mu dle zákona podle skupiny 4. příslušely. Mimo to byl zvláštním oběžníkem přiznán zaměstnancům aktivním i na odpočinku na velkostatku žalovaného drahotní přídavek, pojmenovaný později také darem z milosti, a toho se dovolatel i mimo uvedené požitky zaopatřovací jako součásti své pense domáhá. Avšak ohledně těchto mimořádných příspěvků nelze se odvolávat na zákon o úpravě zaopatřovacích požitků. Zákon, mluvě o darech z milosti, má na mysli, že byly již před 6. květnem 1921 (srv. prováděcí nařízení) pravidelně zaměstnanci poskytovány a tak byly jakýmsi třebas i jediným druhem zaopatřovacích požitků dle zákona. Dovolateli však dostalo se podle dekretu ze dne 9. května 1921 skutečně zaopatřovacích požitků nad stanovené minimum zákonné, takže jeho zaměstnavatel plně vyhověl své zákonné povinnosti a k dalšímu plnění, mimořádnému poskytování podpor, i když se to skutečně stávalo mimo odpočivné, ať již se jmenují drahotním příspěvkem nebo darem z milosti, nemůže býti v tomto případě již hleděno a zaměstnavatel k placení těchto podpor donucován. To tím méně, když dle zjištění odvolacího soudu tyto podpory byly povolovány z dobré vůle zaměstnavatele, podpory byly libovolně zvyšovány nebo snižovány, bývaly zvlášť povolovány a jejich pomíječnost byla již v oběžníku ze dne 14. února 1921 jasně vyslovena. Za tohoto stavu věci jest lhostejno, zda byly tyto podpory dovolateli také skutečně a pravidelně před 6. květnem 1921 vypláceny čili nic, poněvadž je nelze míti za zaopatřovací požitky po rozumu zákona a prováděcího nařízení vlády.

Čís. 4635.

Dohoda manželů o výživném nevyžaduje formy notářského spisu.

Žalobou podle Šu 35 ex. ř. lze se domáhati i jen částečného zrušení exekuce. Možnost učiniti návrh dle Šu 41 ex. ř. nevylučuje práva, podati žalobu dle Šu 35 ex. ř.

(Rozh. ze dne 4. února 1925, Rv I 111/25.)

V roce 1911 povolen byl stranám dobrovolný rozvod manželství od stolu a lože a manžel zavázal se platiti manželce 50 K měsíčně. V roce 1913 dohodly se strany mimosoudně, že vyživovací příspěvek manželuv bude nadále činiti pouze 30 K. Ježto manžel byl v prodlení s placením výživného, vedla naň manželka exekuci na základě smíru z roku 1911. Manžel žaloval o zrušení exekuce, opíraje se o dohodu z roku 1913. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Odůvodněna jest výtka nesprávného právního posouzení, neboť první soud, ačkoli je nesporno, že mezi stranami bylo po soudním smíru, na jehož základě se vede exekuce, uzavřeno mimosoudní narovnání v roce 1913 o otázce výživného, oním soudním smírem upravené, dle něhož žalobce zavázal se platiti žalované od 1. července 1913 jen 30 K měsíčně a to proto, že v soudním smíru bylo žalobci vyhrazeno domáhati se snížení výživného, kdyby jeho příjmy se snížily, což v té době nastalo, pokládá za platný onen soudní smír ze dne 27. listopadu 1911. První soud vychází totiž ze stanoviska, že onen mimosoudní smír nemohl míti právního účinku, poněvadž ujednání nestalo se ve formě notářského spisu. S tímto míněním nelze však souhlasiti. Zákonem ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. bylo přesně stanoveno, pro které smlouvy mezi manželi je třeba notářské formy a smír o zákonné povinnosti vyživovací tam není uveden. Je tam sice uvedena smlouva o důchod, tím však nemůže býti úmluva o plnění zákonné povinnosti vyživovací, nejdeť tu o stanovení nějakého důchodu samostatného, nového, nýbrž jen o způsob splnění stávajícího již závazku. Mimosoudní smír jest tedy platným a právně účinným, novým smírem nastala dle §u 1380 obč. zák. novace a smír dřívější pozbyl platnosti. Je tu tedy okolnost, po vzniku exekučního titulu nastalá, kterou titul ten pozbyl platnosti a exekuce podle něho vedená je nepřipustna.

Nejvyšší soud změnil k dovolání žalované rozsudky nižších soudů v ten rozum, že žalované nepřisluší právo, by na základě soudního smíru ze dne 27. listopadu 1911 proti žalobci vedla exekuci na placení výživného, převyšujícího měsíčně 30 K a že exekuce jest přípustna toliko ohledně měsíčních 30 K.

Důvody:

Dovolání, opírající se jen o dovolací důvod §u 503 čís. 4 c. ř. s. je částečně odůvodněno. Nelze souhlasiti s dovoláním, že smlouva mezi manželi o výživném, které manžel podle zákona jest povinen manželce poskytovat, jest smlouvou o důchod, k jejíž platnosti jest zapotřebí notářského spisu, neboť smlouva o důchod předpokládá, že se někomu za peníze nebo za věc v penězích vyceněnou na doživotí jisté osoby, tedy po případě i osoby třetí, slíbí roční plat. K takové dohodě mezi stranami nedošlo ani při soudním smíru ze dne 27. listopadu 1911 ani v roce 1913, kde strany mimo soud se dohodly na tom, že výživné, které žalobce žalobkyni podle soudního smíru platiti byl povinen, se snižuje na 30 K měsíčně. Přes to nehoví napadený rozsudek zákonu a věci, neboť přehlíží, a nevšímly si toho ani strany, že dojednáním z roku 1913 ne-

byl nárok, pro který exekuce byla povolena, zrušen nebo zastaven vůbec, nýbrž jen co do částky měsíční výživné 30 K převyšující, pročež žalobě mělo v tomto, ale také jen v tomto obsahu býti vyhověno, přičemž se podotýká, že žaloba podle Šu 35 ex. ř. za ostatních podmínek tam uvedených je přípustna i tehdy, zanikl-li exekuční titul, správně nárok, pro který exekuce byla povolena, jen částečně, a že možnost učiniti návrh podle Šu 41 ex. ř. nezabavuje dlužníka práva vznést žalobu podle Šu 35 ex. ř.

Čís. 4636.

Útraty, přiřknuté usnesením, stávají se vykonatelnými uplynutím lhůty k plnění, třebaž byl podán rekurs.

(Rozh. ze dne 4. února 1925, R II 8/25.)

Návrhu, by povolena byla exekuce ku vydobytí exekučních útrat 496 Kč 34 h a útrat dovolacího rekursu 565 Kč 10 h, soud první stolice vyhověl, rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu potud, že povolil exekuci ohledně 496 Kč 34 h, ohledně exekuce pro 565 Kč 10 h pak napadené usnesení potvrdil

Důvody:

Podle stěžejní zásady Šu 7 ex. ř., nelze povolit exekuci dříve, než pohledávka jest splatnou a nežli uplynula lhůta, určená v exekučním titulu pro její plnění. Této zásadě bylo v tomto případě vyhověno pouze ohledně prvních exekučních útrat 496 Kč 34 h, nikoli ohledně dalších útrat dovolacího rekursu 565 Kč 10 h. Obě tyto útratové pohledávky byly přiřknuty usnesením a nikoli rozsudkem. Neplatí proto ohledně nich ustanovení Šu 409 odstavec třetí c. ř. s., nýbrž ustanovení Šu 524 c. ř. s., dle něhož nemá rekurs podaný proti usnesení odkládacího účinku ohledně jeho vykonatelnosti. Usnesení přiřkující útraty 496 Kč 34 h bylo doručeno povinnému dne 8. září 1924 a stalo se uplynutím 14denní lhůty dnem 23. září 1924 vykonatelným a mohla proto dne 1. prosince 1924 k jich vymožení býti povolena exekuce. Naproti tomu bylo usnesení, přiřkující útraty 565 Kč 10 h povinnému doručeno teprve dne 17. listopadu 1924 a nebylo lze proto povolit pro ně exekuci již dne 1. prosince 1924, kdy lhůta k plnění ještě neuplynula.

Čís. 4637.

Ku založení exekučního titulu dle Šu 1 čís. 13 ex. ř. stačí, byla-li vykonatelnost daňové pohledávky potvrzena berním úřadem. Soudu nepřísluší zkoumati, zda dlužník ručí toliko podpůrně a zda byl právnímu nástupci dlužníkovu doručen náhradní platební příkaz.

(Rozh. ze dne 4. února 1925, R II 26/25.)